

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

NEODVIŠEN ČASOPIS ZA SLOVENSKE
NAROD V AMERIKI

NO. 1.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY JANUARY 4th, 1928.

LETO XXX.—VOL. XXX.

Hickman je vodil dvojno življenje.

Vsa njegova pripoved o umoru je laž

Los Angeles, 31. dec. Ali je imel William Hickman, ki je odpeljal, umoril in razrezal 12 letno Marian Parker, pri svojem delu kakega pomočnika, ali je ostudni zločin sam izvršil? To zadevo sedaj policija preiskuje. Kot trdi policija, Hickman ni bil sam pri tem poslu, in je skoro prepričana, da je imel pomočnika.

Hickman je neprestano trdil, da je sam zvršil zločin, toda policija nikakor ne more vrjeti, kako je mogoče, da je 12 letni otrok lepo mirno sedel v avtomobilu, dočim je hodil Hickman v poštno in brzojavne urade, kjer je pisal pisma očetu odpeljane deklice. Policija je zadnje čase aretirala nekoga Welby Hunt, o katerem je znano, da je skupaj s Hickmanom zvršil več roparskih vlovov. Policija se trudi, da dožene, če je ta Welby Hunt pomagal Hickmanu pri odpeljavi in umoru 12 letne Marian Parker.

Toda aretirani Hunt odločno zanika vsako krivdo, bodisi glede odpeljave ali umora Marian Parker. Napram policiji je 17 letni Hunt izjavil: "Jaz bi izročil lastnega brata policiji, ako bi vedel, da je izvršil tako ostuden zločin kot ga je Hickman. Da, ropal sem, toda moril nisem. In tudi če sem mogoče kdaj streljal z revolverjem pri roparskem napadu, mi je zelo žal, toda deklet nisem nikdar odpeljal še manj pa moril."

V torek, 3. jan. se zbere velika porota, da presodi dejanja Hickmana in ga obtoži na podlagi doprinešenih dejstev umora prve vrste.

Kansas City, Mo., 31. dec. Frank Vincent Bernondy, 20 let star, je bil v tem mestu aretiran in obtožen kot ropar. Trdi se, da je Bernondy skupaj s Hickmanom izvršil več ropov v mestu. Bernondy je priznal več ropov, in je objednem povedal, da je on, Hickman in Hunt jako rad zahajal v javno knjižnico, kjer so čitali roparske zgodbe, nakar so v poznih urah hodili na roparske pohode. Ko je pa Hickman izjavil, da želi iti v Californijo, je Bernondy sklenil ostati v Kansas City.

Los Angeles, 31. dec. William Edward Hickman je priznal dosedaj dva umora. Poleg tega je priznal napram policiji celo vrsto roparskih napadov. Hickman, 19 let stari "lisjak," je včeraj priznal, da je odpeljal 12 letno Marian Parker in jo umoril, poleg tega je pa tudi izjavil, da je pred enim letom pri nekem roparskem napadu ustrelil lekarnarja Ivy Thoms v Rosehill, Cal. Priznal pa mu, da ni bil sam, pač pa mu je pomagal Welby Hunt. Ko je policija preiskala natančneje zgodovino rodbine Hunt, je dognala, da je bil oče mladega Hunta jako upoštevan meščan v Alhambra, Cal., toda je storil samomor s tem, da je skočil iz nekega mosta v Pasadena v morje. Tedaj je zapustil pismo, v katerem pi-

še, da gre prostovoljno v smrt. Policija skuša dognati, če je to pismo originalno ali podvrženo. Mr. Hunt je imel precejšnje svote denarja v banki, kjer sta bila zaposlena njegov sin in Hickman.

Policija je dognala nadalje, da je vodil Hickman dvojno življenje. Ob istem času ko je deloval kot bančni uradnik v First National Bank, kjer je bil oče umorjenega dekleta blagajnik, je bil Hickman tudi ropar. Še šest mesecev potem, ko je umoril lekarnarja Thomsa, je bil neprestano zaposlen v banki, izvršil je še več ropov, in konečno začel ponarejati bančne čeke. Pri tem delu ga je zalotil Wm. Parker, oče umorjenega dekleta.

Los Angeles, 2. jan. Sem je dospel Tom Gurdane, policijski načelnik male vasice Pendleton, kjer je bil prijatelj Wm. Hickman. Gurdane je spoznal Hickmana, ko se je vozil skozi vas Pendleton in ga je aretiral. Naenkrat je postal Gurdane junak, kategera vsakdo občuduje. Česar ni moglo narediti 2000 policistov v mestu Los Angeles, je naredil 55 let stari načelnik vaške policije v Oregonu. Poleg tega, da bo Gurdane dobil tisoče dolarjev nagrade, ker je vjel morilca, je tudi podpisal pogodbo, glasom katere bo za prihodnjih šest mesecev nastopal na raznih odrih v gledališčih. Njegova plača bo \$2000 na teden. Pripovedoval bo kako je vjel Hickmana. Potem pa, pravi Gurdane, se vrnem v Pendleton, da zopet prevzamem vodstvo policije v Pendletonu.

NAJNOVEJŠE:

Los Angeles, 3. jan. Danes je bil Wm. Hickman pripeljan pred sodnika k prvemu zaslišanju. Pred sodnijo je Hickman izjavil, da ni kriv in sicer iz vzroka, ker je blazen. Obravnava se začne 25. jan.

○ V petek zvečer se vrši seja eksekutivnega in gospodarskega odbora združenih društev fare sv. Vida, in sicer ob 7:30 v stari šoli sv. Vida.

○ Letna delniška seja Slov. Del. Združene Zveze se vrši v nedeljo, 29. jan. Pričetek ob 1. uri popoldne.

○ Prav lepo se je letos obnesla božičnica v Slov. Narodnem Domu. Tudi prireditel na Silvestrov večer in na Novoletni dan je bila zelo lepo obiskana, znamenje, da se naši ljudje živahno zanimajo za napredek Narodnega Doma.

○ 224 oseb je bilo tekom leta 1927 v Clevelandu ubitih od avtomobilov, in 4114 jih je pa dobilo večje ali manjše poškodbe. V letu 1926 je bilo ubitih od avtomobilov v Clevelandu 231 oseb, torej se je število ubitih lansko leto vseeno zmanjšalo, dasi smo imeli lani več avtomobilov v Clevelandu kot leto prej.

○ Zadnji čas, da plačate račune za plin je samo do torka, 10. jan. do 1. ure popoldne in sicer v našem uradu.

Zamorec izvoljen

REPUBLICANCI SO IZVOLILI ZAMORCE NA ODLOČNO MESTO

V ponedeljek zvečer je imela mestna zbornica v Clevelandu svojo prvo sejo v tem letu. Nad 3000 državljanov je prišlo v zbornico z namenom, da vidi in sliši kako se vrši seja mestne postavodajalne zbornice. Sedem novih mestnih očetov je bilo zaprištevanih. Nova mestna zbornica šteje osem demokratov, 16 republikancev in enega neodvisnega councilmana. Zanimiva je statistika clevelandске mestne zbornice, kar se tiče njenih članov. Izmed 25 councilmanov v mestni zbornici imamo v njej tri zamorce, enega Italijana, dva žida, štiri Nemce, osem pristnih Amerikancev, štiri Irce, enega Slovence, enega Slovačka in enega Čeha. Niti Italijan niti tretji zamorec ne bi sedela v mestni zbornici, ako bi naši ljudje pri zadnjih volitvah pokazali nekoliko več skupnosti. 100.000 Poljakov v Clevelandu nima zastopnika v mestni zbornici, in 75.000 zamorcev ima kar tri! Tu se vidi kdo upošteva geslo: svoji k svojim! In to se je pokazalo tudi v ponedeljek zvečer, ko je mestna zbornica izvolila novega člana za mestno civilno komisijo, katere naloga je oddajati mestna dela. V to komisijo je bil izvoljen — zamorec! In sicer z enim glasom večine. Republikanski voditelj Maurice Maschke je obljubil zamorcem, da jim pribori ta urad, in v resnici je bil izvoljen od mestne zbornice zamorec Harry E. Davis, in sicer z enim glasom večine. Za zamorca Davisa so glasovali sledeči councilmani: Bronstrup, Lah DeMaiores, Finkle, Fleming, Gallagher, zamorec George, Gibbons, Goldman, Lavelle, Marshall, Michell, Sacks in Schoeller. Protikandidat za dotični urad je bil Mr. Orlikowski, znan in značajan Poljak v Clevelandu, za katerega so glasovali sledeči councilmani: Mihelič, Gregg (zamorec), Kennedy, McGinty, McGreal, Pettrash, Rieder, Sprosty, Sulzmann in Walz. Councilman Sulzmann je ognjevit govoril v mestni zbornici v prid izvolitve Orlikowskega, toda vse zaman, republikanska mašina je imela svoje councilmane na vrhovi, in izvoljen je bil zamorec. In zamorci v Clevelandu bodo imeli dobre čase za prihodnje dve leti. Vpoštevalo se jih bo vsepovsod pri mestnih delih. In z njimi republikanska stranka lovi svoje glasove, a lahko že rečemo danes, da jih bo zgubila kje drugje. Čehi in Poljaki v Clevelandu so silovito razburjeni. Čehov in Poljakov je 200.000 v Clevelandu, zamorcev pa le 75.000, toda republikanci so nadarili zamorce in prezrli nad 300.000 Slovanov v Clevelandu. To je vredno, da se zapomni.

○ Pravo sibirsko žimo smo dobili za Novo leto v Cleveland. Šele v torek je mráz nekoliko odnehal.

Obljube za 1928

DRŽAVNIKI IN KRALJI PREROKUJEJO MIR ZA LETO 1928

Nekaj prerokovanja svetovno znanih mož za leto 1928 podajemo na tem mestu: Aristide Briand, francoski zunanji minister pravi: Leto 1928 bo leto miru. Sporazum med narodi sveta se vsak dan bolj izpopolnjuje. Ideja razoroževanja je vsak dan bolj spoštovana med narodi. Jaz mislim, da bo leto 1928 prineslo prve, vpoštevanja vredne korake za svetovno razoroženje narodov. — Angleški kralj George V. je izjavil za Novo leto sledeče: Z največjim zanimanjem opazujem stalno naraščanje in uplajanje, ki ga ima Liga Narodov. Prepričan sem, da bo angleška vlada stalno sodelovala z Ligo Narodov v prid svetovnega miru. — Aleksej Ivanovič Rukov, predsednik zbornice ruskih komisarjev, je podal sledečo izjavo: Leto 1928 ne bo prineslo miru pač pa nove prepire med narodi. Nasprotja med narodi postajajo dnevno večja. Sovražstvo med narodi se množi, postaja dnevno večje, in novi milijoni ljudi se bodo žrtvovali v vojni, ki izbruhne v kratkem. Ruska vlada se bo trudila za mir, katerega pa ne more garantirati. — Čehoslovaški zunanji minister, dr. Eduard Beneš, se je izjavil sledeče: "Narodi Evrope in po ostalem svetu so se zelo spremenili odkar je bila svetovna vojna zaključena. Razmere na družabnem, političnem in moralnem polju so se zboljšale. Ideja krvave vojne čimdalje bolj izginja, in ideja Lige Narodov, za splošen sporazum med narodi, je zadnje čase jako napredovala." — Dr. Gustav Stresemann, nemški zunanji minister, se je izjavil sledeče: "Imeli smo dovolj vojne in prelivanja krvi, in jaz mislim, da je naloga vseh narodov sveta, da se medsebojno sporazumejo ter delujejo za trajni mir. Kar se tiče Nemčije bo stala v prvih vrstah za svetovni mir."

ROPARJI ODNESLI \$80.000 V CHICAGI.

Chicago, 31. dec. Nepoznani roparji so danes vdrli v privatno stanovanje George Andersona, ki je blagajnik Ravenswood narodne banke. Prilislili so ga, da je šel z njimi, odprl vrata banke in blagajno, iz katere so odnesli \$80.000 in pobegnili.

○ Mrs. Frances Zontar, poznana rojakinja, stanujoča na 720 E. 157th St. si je zlomila pri padcu roko. Želi, da bi jo prijatelji obiskali, mi ji pa želimo, da bi čimprej zopet postala zdrava!

○ Pouk za državljanstvo se začne v četrtek 5. jan. ob 7. uri zvečer v veliki dvorani javne knjižnice na St. Clair ave. in 55. cesti. Vpišite se sedaj, da ne zamudite pouka. Vstop imajo moški in ženske.

○ \$57.440.00 so razni dobrotniki tekom leta 1927 darovali katoliški sirotišnici Parmadale v bližini Clevelanda.

Ameriške žrtve.

6 AMERIŠKIH VOJAKOV UBITIH IN 28 RANJENIH V NICARAGUI

Managua, Nicaragua, 2. jan. Večji spopadi med ameriškim vojaštvom in med nicaraguanskimi vstasi so bili na dnevnem redu za Novo leto. V gorskem zatišju pri Quilali je prišlo do spopadov med ameriškim marini in med nicaraguanskimi vstasi. En ameriški vojak je bil ubit in pet ranjenih, dočim so zgube Nicaraguancev neznane, ker so slednji svoje mrtve in ranjene odpeljali s seboj. V teku treh dni, odkar se je vnel boj med Nicaraguanci in med Amerikanci izgubili 6 mrtvih in 28 ranjenih. Ameriški poveljnik v Nicaragu je poslal nujno zahtevo v Washington, da se mu pošlje več vojaštva. Vojni tajnik je nemudoma odredil, da odide nadaljnjih 500 mož v Nicaragu.

NA SMRTNI POSTELJI PROSI ZA PLES.

Chicago, 2. jan. Baš ko so se vršile priprave za poročno slavnost njegovega sina Pavla, je zadel srčna kap njegovega 70 letnega očeta John Rex. Predno je oče umrl, je rotil sina, naj se gotovo poroči, in naj bo vesel pri poročni slavnosti in naj pleše kolikor mu je drago. Dejal je, da bi teško umrl ako bi se morala poroka radi njegove smrti preložiti. Par trenutkov po tej prošnji je stari oče umrl, in sin je takoj po očetovi smrti začel plesati, rekoč, da je moral spliniti zadnjo očetovo željo.

○ Umrla je v nedeljo dopoldne v bolnišnici Helena Stampfel, roj. Pajnič, doma iz župnije Turke na Hrvatskem. Stara je bila 43 let. Umrla je na zastrupljenju krvi. Pred tremi tedni se je po nesreči lahko ranila s kositerno škafaljico, nakar je sledilo zastrupljenje krvi. Bila je članica dr. Maccabees. Pogreb se vrši v sredo jutraj. Tu zapušča soproga in dva sina. Naj počiva v miru!

○ 293 avtomobilistov je aretirala clev. policija v nedeljo, na novega leta dan, ker niso imeli novih licenčnih števil na svojih avtomobilih. In v ponedeljek je pa bilo zopet 177 oseb aretiranih. Vsak bo moral plačati najmanj \$4.90, a v gotovih slučajih pa bo kazen mnogo večja.

○ Preteklo soboto je bil zaprišežen v bližnji vasi Linddale novi župan O'Malia. En dan prej je pa bil aretiran in obtožen dejanskega napada in rop. Neki J. S. Bourne ga toži, da je vdrl v njegovo hišo ter mu odnesel \$48.00. No, lepi župani so to, ki so obtoženi rop. O'Malia je izjavil, ko so ga zadnjo soboto zaprišegli kot župana, da bo gledal, da bo zaprl zadnjega butlegerja v svoji vasi, iz katere namerava narediti najboljši prostor na svetu. Menda ja!

○ Odvetnik Mr. Al. Žužek nam naznanja, da je preselil svoj urad v mestu iz 619 Williamson Bldg. na 210 Engineers Bldg.

68 ljudi v Zjed. državah je zmrznilo ob Novem letu. Nenavaden mráz povsod

Za Novo leto smo dobili v Ameriki, zlasti v severnih državah, silno občuten mráz, ki je povzročil smrt 68 oseb. Nevihre, blizardi, tornadi in snežni zameti so vpeljali Novo leto v Ameriko. Tri smrtne nesreče se poročajo iz države Ohio. V Cincinnati je vtonil na drsališču neki deček, ki se je šel drsat in se je led zdrobil pod njim. V Gallipolis, Ohio, je neki moški zmrznil na svojem domu, dočim so v Akronu neko puščavnic dobili zmrznjeno v njeni koči.

Tisoče dolarjev škode je bilo povzročene od zmrznjenih cevi v Clevelandu. Stotine avtomobilov je bilo poškodovanih v koliziji, in nad 300 oseb je bilo ranjenih tekom nedelje in ponedeljka, deloma ker so padli na cesti radi drsnih tal ali pa ko so bili zadeti od avtomobilov. 700 avtomobilov se je ponesrečilo v Clevelandu.

Vsi vlaki so prihajali v mesto z zamudami, več vlakov se je ponesrečilo. Busi, ki vo-

zijo v Cleveland, so v nedeljo sploh izostali. Šele v ponedeljek so busi začeli prihajati v Cleveland.

Ko je August Gerac korakal preko Superior ave. na 79. cesti, ga je zadel avtomobil in ga zelo poškodoval. Zlomljena ima vsa rebra, lobanja mu je razbita, in zdravniki ne pričakujejo, da bi živel.

11 letna Helen Bask, 12417 Holburn ave. je zdrsnila na ledenih tleh na 116. cesti in Corlett ave. Zlomila si je nogo in lobanja ji je prebita. Vodne cevi so zmrznile v uradu dr. Colbrooka, ki stanuje na Lee in Cedarbrook Rd. Ko so začeli tajati cevi, je nastal ogenj, ki je uničil \$4000 vrednih zdravil in zdravniške opreme, nakar je počila vodna cev in je voda vdrla v trgovino državnega senatorja George Benderja, kjer je voda uničila za \$5000 vrednosti srajc in perila. Voda je tudi zelo poškodovala bližnje kegljišče. Skupna škoda znaša nad \$10.000.

NOVICE IZ LORAINA, O. 250.000 SUŽNJEV V AFRIKI OPROŠČENIH.

V direktorij S. N. Doma za leto 1928 so bili izvoljeni sledeči rojaki: John Piškur, John Kumše, Louis Balant, Frank Justin, John Kotnik, John Juha, John Ivančič, Anton Breščak, Anton Miglič, Steve Jug, Frank Mitečič, Martin Pezdur, Jos. Millek, Pavel Janček in John Bruss. — Dr. sv. Alojzija, št. 6. J. S. K. J. je izvolilo sledeče uradnike za 1928: L. Balant preds. John Omahan podpreds. John Černe tajnik, Mike Ostanek zapisnikar, Frank Jančar blagajnik, Jos. Uršič pomožni blagajnik. Nadzorni odbor: John Kumše, John Svet in Fr. Durjava.

○ V torek jutraj ob 1:30 je preminul za pljučnico Paul Dragas v starosti 45 let. Tu zapušča soprogo in enega sina, v starem kraju pa brata in tri sestre. Ranjki je bil doma iz Milovega na Hrvatskem, član Srbske zajednice. Pogreb se vrši v četrtek iz hiše žalosti na 14909 Hale ave. pod vodstvom Svetek Co. Naj počiva v miru!

○ Dr. Baron Vega v Collinwoodu je izvolilo sledeče uradnike: Jos. Spilar predsednik, Peter Bukovnik podpreds. Ignac Medved tajnik, Fr. Svetek blagajnik, Louis Kozelj zapisnikar. Nadzorniki: August F. Svetek, Anton Kovač in Mihael Belan, zastavonoša Louis Strukelj, zdravnik dr. J. B. Hanson.

○ Jako važna seja slovenskih prodajalcev zemljišč v Collinwoodu, Nottinghamu in Euclidu se vrši drugi terek meseca januarja, to je, 10. jan. v prostorih na 1020 E. 185th St. Prodajalci hiš in zemljišč se pozivljejo, da se v lastno korist vdeležijo te seje. Na shodu bo govoril Mr. R. E. Smith od državne odbora za Real Estate. Nova organizacija naših prodajalcev zemljišč jako lepo napreduje.

○ V nedeljo zvečer ob 10. uri je umrl Albert Jalovec, sin družine Mike in Matilde Jalovec, stanujoč na 19500 Shawnee ave. Ranjki sinko je bil star 9 let in 10 mesecev. Bolehal je teden dni. Tu zapušča stariše, brata in 4 sestrice. Pogreb se vrši v četrtek jutraj, 5. jan. Ranjki je pripadal k mladinskemu oddelku S. D. Z. Starišem izrekamo naše iskreno sožalje.

○ Dr. Doslužencev je za leto 1928 izvolilo sledeče uradnike: Jos. Lozar predsednik, Fr. Virant podpreds. Fr. Kuhar, 5811 Bonna ave. tajnik, Jos. Markovič blagajnik, Mike Luknar zapisnikar. Nadzorni odbor: Fr. Virant, L. Ekart in A. Lekšan, zdravniki: dr. Oman, dr. Kern in dr. Perme.

○ V soboto, 7. jan. priredi dr. Napredne Slovenke, št. 137. S. N. P. J. veliko maske-radno veselico v spodnji dvorani S. N. Doma. Jako krasna darila za najboljšo, najrše in najbolj pomembne maske so razstavljena v slaščičarni Mrs. Kushlan v S. N. Domu. Občinstvo se prijazno vabi k tej prireditvi.

○ Tvrška Frank Sakser State Bank iz New Yorka naznanja, da je spremenila svoje ime na Sakser State Bank kar naj odjemalci blagovolijo upoštevati.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY

NAROCNINA:

Za Ameriko .....\$4.00 | Za Cleveland po pošti...\$5.
Za Evropo .....\$5.50 | Posamezna številka...3c.

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na: Ameriška Domovina
6117 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio. Tel. Randolph 0628

JAMES DEBEVEC, Publisher, LOUIS J. PIRC, Editor.

Read by 35,000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit—foreign in language only.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the post office at
Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

85 No. 1. Wed. Jan. 4th, 1928.

PAZITE SE "STROKOVNJAKOV"

Delavski department new-yorške države je tekem zadnjega leta odkril mnogo slučajev organiziranega izkoriščevanja inozemcev in tujerodcev sploh. Po zakonu države New York je državni delavski department vpravičen zaščiti vsakogar proti goljufijam in nečednim poslom.

Najbolj nečedni posli pa so oni, ki se uganjajo v zvezi s priseljevanjem, naturalizacijo in kompenzacijami v slučaju nezgode. Department sodi, da so bili inozemci v državi New York tekem minolega leta ogoljufani za kakih \$250,000 radi počenjaja priseljenjskih "strokovnjakov" in ljudi, ki se izdajajo kot vpravičeni odvetniki ali zastopniki zavarovalnih in podpornih društev.

Način, kako ti ljudje poslujejo, kar se tiče začasnega prihoda v Združene Države, je jako enostaven. Vsakdor, ki se obrne na priseljenjske oblasti ali na kako ljudomilo organizacijo, more doseči prav isto kot ti mešetarji, ki se pustijo prav mastno plačati, v nekaterih slučajih do \$300. Priseljenjski "strokovnjak" zahteva najprej, recimo, \$150 na račun za trud, da pridobi dovoljenje za začasni prihod dotičnega sorodnika. Ves ta "trud" ni bogvekaj. Sorodnik pride in je pripuščjen za dobo šest mesecev, kar je vse, kar zakon dovoljuje. Po preteku te dobe "strokovnjak" obvesti dotičnika, da treba zaprositi za ponovno dovoljenje. Dotičnik bi bil lahko to sam storil, ali on tega ne ve, in plača "strokovnjaku" nadaljnih \$150 za ponovno dovoljenje, ki se razmeroma lahko dobi. Pri tem se "strokovnjak" seveda baha, češ brez njegovega posredovanja ne bi bilo šlo.

Po preteku enega leta se dostikrat godi, da bi inozemec tukaj še naprej ostal in zaslužil. "Strokovnjak" mu nasvetuje, naj ostane; za \$150 ali \$300 bo legalizirala njegovo nepostavno bivanje. Navadno mu nasvetuje, naj si spremeni ime, potem mu izda potrdilo na njegovo pravo ime, v katerem potrjuje prejem denarja in jamči, da bo njegov nepostavni prihod napravil zakonitim. On seveda ne stori nič, ker ničesar ne more storiti. Ako pa se priseljenec kasneje pritoži, mu "strokovnjak" pove, naj le bodi kar tih, kajti drugače ga utegnejo zasačiti in deportirati. Potrdilo ni nič vredno, saj priseljenec se bo dvakrat premislil, predno bi tožil za izplačani denar, kajti v slučaju pravde bi se iznašlo, da je prišel nepostavno in bi bil deportiran.

Neki veliki newyorški dnevnik, ki se izdaje tudi na Angleškem, je že priobčil oglas nekaterih takih goljufov. Dasi ga je newyorški državni delavski department naprosil, naj se priobči več takih oglasov, ker gre za goljufijo, jih ta dnevnik vendarle še vedno priobčuje.

Goljufije v slučaju izključenih inozemcev so morda najbolj premeten izmed vseh prevar, iznajdenih v zadnjem času na račun priseljenčevih prihrankov. V nekem posebnem slučaju, s katerim je newyorški delavski department imel opravljati se je našlo, da so nekateri goljufi znali kak način poizvedeti za ime inozemcev, pridržanih na Ellis Islandu, in za ime in naslov njihovih sorodnikov. Ko se ji mje zdelo, da bo pridržani inozemec kmalu izpuščen, so našli sorodnika in mu ponudili, da za \$300, \$500 ali karkoli so mogli izžeti bodo izposredovali takojšnjo izpustitev novodošlega sorodnika. V onih slučajih, ko je bil inozemec pridržan, dokler se ne reši priziv v Washingtonu, je nekdo izmed goljufov zasledoval zadevo v Washingtonu in, ako je doznal, da bo inozemec pripuščjen, je brž obveščal svojega tovariša v New Yorku ali Chicago. Ta se je obračal k sorodniku dotičnega inozemca in dobival od njega lepo svoto z njegovo "pomoč." "Strokovnjaki" niso seveda storili prav ničesar za izpustitev inozemca. Znali so le, da do dotičnik kmalu izpuščen, in obetali so proti plačilu, nekaj kar bi se bilo zgodilo tudi brez njih. Žrtev pa misli, da so oni pomagali.

Splošni nasvet je: ne imejte posla z ljudmi, ki trdijo, da so strokovnjaki v vprašanjih, ki se tičejo tujerodcev. Kadar imate kak problem, ki je v zvezi s priseljevanjem, naturalizacijo, kompenzacijo ali zdravje, obrnite se za nasvet na priznane organizacije ali na naše uredništvo. Tudi če vam te ne moremo pomagati direktno, vas napotimo na pravo pot in vam razložimo, kaj se da in kj se ne da napraviti. Ne potrošite pa velikih svot za delo ki ga je lahko dobiti zastoj ali proti zmernemu plačilu.

ZA VAŠO IZOBRAZBO IN NAPREDEK.

Josephus. Znamenit židovski pisatelj, ki je živel v prvem stoletju po Kristu. Rojen je bil v Jeruzalemu. Prihajal je duhovniške rodbine farizejev. Še mlad mož se je podal v Rim, da izprosi pomiloščenje za nekatere hebrejske duhovne. Imel je uspeh, in pridobil si je tudi prijateljev na cesarskem dvoru v Rimu. Kmalu potem je pa zbruhnila revolucija v Judeji, katero je cesar Titus potlačil. Naslednik Tita, cesar Vespasian, je visoko cencil

Josephusa in mu dal dobro službo ter plačo. Josephus je zlasti znan po svojem delu "Zgodovina Jeruzalema" v sedmih knjigah. Pisal je v grškem jeziku, in so njegova dela zelo verodostojna. Josephus omenja Krista v svojih knjigah.

Juan Fernandez. Skalnat otok, kakih 350 milj od obrežja republike Chile. Je tri-najst milij dolga in štiri široka. Otok je bil odkrit leta 1563 po nekem španskem roparju, od katerega je tudi ime dobil. Splošno se sodi, da je pisatelj Defoe, ki je spisal svetovno znano povest "Robinson Cru-

soe" imel ta otok v mislih, ko je pisal svojo nad vse zanimivo povest.

Juarez. Meksikanski predsednik, rojen 1806, umrl 1872. Po rojstvu je bil polnokrvn Indijanec. Svojo vzgojo je dobil od nekega frančiškana. Leta 1832 je bil že izvoljen za državnega poslanca. Predsednik Santa Anna ga je poslal leta 1853 v pregnanstvo. In ko je bil Santa Anna poražen, se je vrnil v Meksiko ter je postal justični minister. Leta 1861 je bil izvoljen predsednikom meksikanske republike. Tekom njegove vlade je vpadel v deželo brat tedanjega avstrijskega cesarja, Maksimilijan, katerega je dal Juarez pozneje vstreliti. Leta 1871 je bli ponovno izvoljen, toda je kmalu potem umrl. Bil je sicer pošten in zmogel mož.

Juggernaut. Znamenit idol Indijcev. V pravem pomenu besede je Juggernaut ogromen indijski tempel, kakih 300 milj od Calcutte, in v tem tempelnu se nahaja 120 drugih manjših tempelnov. Indijcem je poleg tega Juggernaut nekaj bog. V modernem pomenu besede pomeni juggernaut vsak težaven običaj ali navado, ki zahteva velike žrtve.

Julij. Sedmi mesec v letu. Postarej rimskem koledarju je bil Julij mesec peti mesec v letu, ker se je rimsko leto začelo z marcem. Rimljani so zvali julij mesec "quintillus." Ime "julij" je mesec dobil po Juliju Cezarju, ki je reformiral rimski koledar.

Junij. Šesti mesec v letu. Ime je latinsko in pomeni "mlad." Najdaljši dan in najkrajšo noč imamo v juniju. Mesec junij je najbolj priljubljen novoporočencem in pesnikom.

Juneau. Glavno mesto teritorija Alaska od leta 1906. Je precej moderno mesto v središču rudarske industrije. Od tu se eksportira zlato, kožuovina. Prebivalstvo šteje do 1500 duš.

Jungfrau. ena najbolj romantičnih gor v Švici. Ime je nemško in pomeni "deviča." Dviga se 13.571 čevljev visoko v zrak. Prvič so turisti dospeli na njen vrh leta 1811. Železnica pelje skoro do vrha.

Jupiter. V rimski mitologiji je bli Jupiter najvišji vseh bogov. On je imel vso oblast na nebu. Jupiter Pluvius je bil bog dežja, Jupiter Tonans je bil bog groma, Jupiter Fulminans je bil bog strele, Jupiter Imperator je bil vrhovni glavar vseh bogov, poleg tega je pa bil tudi Jupiter Marimus et Optimus, najboljši in največji izmed vseh. Kadar je prozila vojna so Jupiteru darovali ogromne žrtve, da bi si Rimljani pridobili njegovo naklonjenost. Njegovi duhovni so bili oblečeni v belo, in darovali so mu samo bele živali.

Jupiter, ogromen planet, jako briljanten. Jupiter je petkrat bolj oddaljen od solnca kot je zemlja. Jupiter je 1355 krat večji od zemlje. Ako bi se človek nahajal na planetu Jupiter bi tehtal skoro trikrat več kot tehta na zemlji. Galileo je bil prvi, ki je natančneje opisal ta znamenit planet.

Justinian I. Bizantinski cesar, rojen 483, umrl 565. Zgodovinarji ga nazivajo "Justinian Veliki." Bil je gotskega rodu, njegova žena Theodora je pa bila kmečkih starišev. Justinian se je sam proglasil za cesarja leta 527. Imel je srečo pri vladi. Njegova dva slavna generala, Belizar in Narses, sta podjarmila Perzije in Ostrogote. Za časa njegove vlade so se prvič spravile v red razne postave in postavne določbe, katere še danes imenujemo "ju-

stinijanske postave," ki so podlaga današnjim modernim postavam.

Kafirji. Zamorski rod v jugo-vzhodnem delu Afrike, ki pripada velikemu Bantu plemenu. So to visoki ljudje, lpee postave. Sicer so miroljubni, toda kadar so izzvani na boj, tedaj se borijo srdito in vztrajno.

Kalamazoo. Mesto v zapadnem delu države Michigan, 50 milj od Grand Rapids. Nahaja se v središču farmarskega okrožja, kjer zlasti pridelujejo zeleno. Nad dva milijona dolarjev zelene prodaja farmarji v tej okolici na leto. Mesto šteje nad 50.000 prebivalcev.

Kaleidoskop, optična igrača. Beseda je grška in pomeni "krasen pogled." Aparat je od 4 do 12 palcev dolg, podoban daljnogledu. Na enem koncu kaleidoskopa je mala odprtina za oko, na drugem koncu se pa nahajajo drobci barvanega stekla, in če pogledate pri odprtini v notranjost, vam drobci stekla tvorijo različne krasne predmete, ki se spreminjajo, ko obračate aparat.

GLEDALIŠČE.

"Katol. Slov. Izobr. Dr. Orel" je na božični večer uprizorilo Gogoljevo komedijo "Zenitev." Predstava se je vršila v Slov. Nar. D. na St. Clair-ju.

Prihodki je nastopil "Orel" v omenjenem domu in glej čudo! dvorana, ki sprejme približno dvanajsto oseb, je bila skoraj polna. Kljub nezadostni reklamni in božičnim praznikom! Znamenje, da se St. Clairčani zanimajo za dramske prireditve in da ima "Orel" lep del občinstva na svoji strani, zadnje dejstvo še prav posebno z veseljem konstatiramo, ker "Orel" je zelo simpatično društvo ne le radi programa, ki si ga je zasnoval, ampak tudi radi prizadevanja, da nudi občinstvu najboljše na polju dramatike. In Gogoljeva "Zenitev" je poleg njegovega "Revizorja" eno najboljših del v svetovni literaturi.

Predstavlja ruske, posebno Gogoljeve komedije ni ravno lahka stvar. Tudi "zenitev" ne dela izjeme. Snov v tej komediji je vzeta iz tipičnega ruskega uradniškega in meščanskega življenja, ki je nam zapadnjakom kolikor toliko tuje. Gogolj se tudi ne drži običajne šablone v svojih komedijah. Glavna stvar v njegovih delih je tip, ne zapletljaj in razvoj. V "Zenitvi" nam predstavi tip ruskega uradnika, dvornega svetnika Podkolesina, v najvažnejšem trenutku njegovega življenja — ko se ženi. Ko nam ga pokaže v vseh glavnih fazah njegovega mišljenja, čustvovanja in življenja, ko nam poda vse bistvene črte njegovega značaja, se izemli iz njega popolna uradniška mašina, človek brez mesa in krvi, prava "klada lesena," kakor ga imenuje prijatelj Kočkarov. Gogolj zaključuje komedijo na kaj nenavaden način: Podkolesin se skesa v zadnjem hipu in da bi mu ne bilo treba stopiti pred altar, jo pobriše skozi okno in tako potegne nevesto, prijateljka Kočkarova in — občinstvo, ki z gotovostjo pričakuje, da se bo stari fant Podkolesin slednjič le oženil. Mi bi pričakovali, da se bo začelo dejanje šele razvijati, a Gogolj je že zaključil in nas tako nekako razočara. Toda Gogolja ne zanima, kaj da je Podkolesin navsezadnje storil, ali se je poročil, ali ostal večen samec.

Pisatelj je dosegel svoj namen: pokazal nam je Podkolesina v najbolj žarki luči, krepko začrtal najznačilnejše poteze njegove in tako imamo pred seboj Podkolesina, kolikor ga je od pet do glave, posebej uradniški stroj, ki so mu prašni akti izesali vsako občeločevsko čuvstvo in ki si ne more mis-

liti življenja drugje, nego v uradu in ob strani svojega zaničnega sluga Štefana. Pač mu je prišla misel na ženitev, toda to je bilo tako, kakor če nam pride v trenutkih sijajnega razpoloženja misel na potovanje okrog sveta, dasiravno vemo vnaprej, da te misli ne bomo nikdar uresničili, ker nam za to manjka volje in denarja. Podkolesin je pravzaprav edina glavna oseba v "Zenitvi," je oni junak, v katerem je Gogolj osredotočil vso silo svojega sijajnega peresa. Vse druge osebe nastopajo le v toliko, v kolikor so potrebne, da izzbijajo na dan kakšno novo posebnost Podkolesinovega značaja.

Gotovo, ob Podkolesinu je zanimiv tip Kočkarov, v katerem pisatelj smeši včasih nerazumljivo postrežljivost in dobrodusnost Rusa. Ali Agata Tihonovna, ki je še najbolj sorodna Podkolesinu v tem, da jo na eni strani prirojeni instinkt vodi k možu, v trenutkih pa, ko bi se bilo treba odločiti, se ta instinkt umika želji nadaljevati življenje v prijaenem ozračju, oba — Podkolesin in Agata Tihonovna sta produkt omejenih nazorov in razmer, ki so zmogeli narediti iz človeka navadno marijoneto.

Toda dominantna ideja, ali misel, ki jo je hotel Gogolj izraziti v svoji komediji "Zenitev," je vendar: birokratizem je ubil ruskega uradnika, vzel mu smisel za življenje, zamoril v njem vse blažje in človeško, tako da ruski uradnik ni več človek, ampak bitje, ki se pravzaprav ne da opredeliti. In tak tip ruskega uradnika je Podkolesin.

Snov v "Zenitvi" je zajeta iz ruskega življenja. Režiser mora imeti dovolj domišljije, da si zna predstaviti poedine tipe in prizore v igri, mora se pa znati tudi poglobiti v delo, da izluči ono, kar je pisatelj hotel povedati. Posebno Podkolesin, kot nosilec pisateljeve ideje, mora biti dober. Bolesno malenkosten, smešen do skrajnosti, sedaj odločen, pa zopet oklevajoč — komponenta teh potez v Podkolesinovem značaju mora gledalca navditi z nekakim sočutjem do človeka, ki ga je njegova služba spreminila v nestvor.

Rev. M. Jager je skušal dejanje koncentrirati okoli Podkolesina in reči moram, da se mu je to tudi posrečilo. Podkolesin je bil vseskozi vodilna figura. Gospodu režiserju se je pa posrečilo še nekaj drugega: spretne je zgnel posamezne igralce v tipe, ki so jih predstavljal v njih od začetka do konca držal trdno na vajetih. Nekateri prizori so bili naravnost dovršeni, na primer drugo dejanje, sedmi in osmi prizor. Mirno moremo trditi, da je igra v splošnem zadovoljevala, dasiravno bi se igri posameznih igralcev dalo tu in tam oporekati. Tako g. J. O. v vlogi Podkolesina ni bil docela dvorni svetnik, niti ni bil popolnoma tisti Podkolesin, kakor nam ga predstavi Gogolj. Nekateri poteze Podkolesina niso prišle dovolj do izraza. Zdel se mi je premrtev v drugem dejanju, osmi prizor, česar bi nikakor ne pričakovali od Podkolesina, nevažnega ženske družbe, ki skuša svojo neznansko zadrego prikriti vsaj s pretirano ljubeznivostjo. V tretjem dejanju, 21. prizoru ni dovolj povdral onega nenadnega preobrata v mišljenju. Ta prizor je brez dvoma najtežji za igralca, ker tu se pokažejo takorekoč vsi odsevki Podkolesinovega značaja. In maska! Milo rečeno — bila je površna. Viseča frizura, črni lasje, malo rdečila na obrazu — vse to ga je delalo premladega in prav nič ruskega birokrata. Enako površno je bila maskirana tudi gđ. J. P. v vlogi Tekle; izvršila je svojo vlogo sicer v splošno zadovoljnost, a bila vsaj za trideset let premlada.

Ravnatoko dobro je nastopila gđ. A. A. v vlogi Arine Pantelejmonove — dasiravno na mestih premalo odločna — toda ni bila dosti starejša od Agate Tihonovne, kateri je bila teta. In Ževakin! S svojimi dolgimi lasmi in čudno uniformo je zgledal kakor dobrodušen mužik iz moskovske okolice, ne pa kot mornariški častnik. V bodoče se naj maskam posveča več pozornosti! Posebno v Gogoljevi "Zenitvi" so v najmanjše podrobnosti izvedene maske neopustljive.

G. D. T. v vlogi "Kočkarova" ni bil še boljši, ako bi bilo v njem več ruske dobrodusnosti in uslužnosti. V zadnjem dejanju, 16. prizor bi moral bolj podčrtati prehod iz največje dobrodusnosti in postrežljivosti v najhujšo jezo. Mestoma je g. D. T. nagajalo tudi besedilo.

Gđ. F. B. bi bila izvrstna, da smo jo mogli bolje razumeti. Nerazumljivi so bili mestoma tudi nekateri drugi igralci. Besed za scenerijo se sploh ni slišalo. Napačno je tudi, ako igralec ne počaka, dokler se smeh v dvorani ne poleže.

G. M. K. v vlogi Jaičnika ni bil slab, ravnatoko g. A. K. kot Ževakin, ako izvzamem njegovo masko in uniformo. G. V. H. v vlogi Anučkina je bil na svojem mestu. In da ne pozabimo M. A. v vlogi Dunjaška in J. K. kot Štefana — oba sta bila to, kar sta predstavljala.

Predstavlja komedijo "Zenitev" vsaj deloma v zadovoljnost občinstva, ni lahko. Tem večje izvirne zasluži Rev. M. Jager in njegovi požrtvovalni igralci. Posebno gg. Oblaku in Tomažinu naše častitke. Društvu "Orel" pa želimo, da bi prihodnje občinstvo napolnilo dvorano do zadnjega kotička. Prijetno nas je presenetilo, ker so igralci govorili le in pravilno slovenščino.

Milan Slaje.

NIKAR KADITI!

Pretekle dni se je angleški parlament zopet sešel na zasedanje, v katerem hočejo rešiti tudi vprašanje, ali naj bo v častljivih prostorih parlamenta dovoljeno kaditi ali pa ostani prepoved še nadalje v veljavi kot vedno doslej.

Z odpravo te starodavne prepovedi hočejo doseči, da bi poslanci posvečali sejem večjo pozornost kot pa do sedaj. Hudomužeži trdijo, da je salon za kadilce vedno bolj zaseden kot pa zbornična dvorana, kar je tudi verjetno. Saj nam je komaj mogoče predstavljati si pristnega Angleža brez običajne angleške pipe med zobmi. Poznavalci trdijo, da bo boj hud, kajti ne samo nekadilci bodo nasprotovali veljavi kajenja v zbornici, pač pa tudi mnogi kadilci in poslanec O'Connor je že podal v časopisju svoje mnenje, da bi pomenilo kajenje v zbornici nje onečaščenje. Vendar pa je upanje, da bo predlog prodril, posebno še, ker je bilo v zadnjem času kajenje v odborih dovoljeno.

Tudi razne občinske zbornice zahtevajo odpravo prepovedi kajenja in pred nedavnim časom je v nekem mestu v Lancashire nastal vihar ogorčenja, ker je župan ukoril nekega odbornika, ker je med sejo prižgal svojo ljubo pipico.

Moderna tendenca je v prid kadilcu. Sedaj mu je že skoraj povsod dovoljeno, da sme širiti prijeten ali pa tudi neprijeten vonj ter trositi pepel, kakor se mu zljubi. Na Angleškem je že že davno dovoljeno kaditi v kinu in tudi razna gledališča sledijo kinu.

Angleški pisec predležčega članka zaključuje s tem, da je v Londonu vendar našel čajni salon, v katerem kaditi je strogo prepovedano. Na vprašanje, kako je kaj takega mogoče zahtevati v čajnem salonu in to v letu 1927,

so mu povedali, da dim tobaka pokvari slaščice in drugo pecivo. Toda ironija ironij — ko je pri blagajni poravnal svoj račun, je odkril, da je imela blagajničarka naprodaj — cigarete.

Lahko pridobljene zasluge.

Mornariški častnik Turgot je pod vladu Ludovika XV. prosil nekoč vsemogočnega ministra, vojvodo pl. Choiseula, naj bi posredoval pri kralju za njegovo povišanje. Choiseul je pripomnil, da je zelo težko, priporočati kralju povsem neznane osebe in je slednjič vprašal Turgota: "Ne poznate mar nikogar v Versaillesu?"

"Ne... o pač! Dvornega vrtnarja Richarda!"

"Dobro," je dejal minister. "Vaša stvar je v redu." Se isti večer se je kralj pri obedu laskavo izrazil o neki vrsti jedi. Choiseul je takoj izrazil priliko in jel pripovedovati svojemu monarhu, češ, dvorni vrtnar je kuharju podal, način priprave za to jed, kar mu je nedavno razodel neki Turgot, mornariški častnik. Naslednjega dne je Choiseul kralju osebno predstavil Turgota in posredoval hkratu za njegovo povišanje.

Ko je kralj čul ime Turgota, je takoj prijazno pristavil: "Pridobili ste si že veliko zaslug za državo; za to boste povišani."

In res, takoj drugi dan je bilo njegovo imenovanje izvršeno.

Bukovnik Studio
v
Slovenskem Narodnem Domu
na
St. Clair Ave.
Telefon:
Randolph
5013

Blue Diamond
Najboljši premog za peči — ga vzgete lahko s papirjem. Imamo tudi Pocahontas in druge vrste izvrstnega premoga za furnice in peč. 2% popusta, ako plačate v gotovini.
The Yates Coal Company
1261 MARQUETTE ST.
RAND. 0280

DR. J. V. ZUPNIK
ZOBODRAVNIK
6131 ST. CLAIR AVE.
V Knautovem poslojju
Nad North American banko
Vhod samo iz 62. ceste
Governorje slovensko. 19 let na
St. Clair Ave.

PRVI SLOVENSKI PLUMBER
J. MOHAR
6628 ST. CLAIR AVE.
Če hočete delo počeni in pošteno, pokličite mene.
Pennsylvania 1006.
(w.f.)

Slovenska Dobrodela Zveza

The Slovenian Mutual Benefit Ass'n.

UST. 13. NOV. 1910. INK. 13. MARCA 1914.
V DRŽAVI OHIO. V DRŽAVI OHIO.

Sedež v Cleveland-u, O. 6233 St. Clair Avenue.
Telephone: Pennsylvania 886.

Imenik gl. odbora za leta 1926-27-28.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: JOHN GORNIK, 6217 St. Clair Ave.
1. Podpred. FRANK CERNE, 6033 St. Clair Ave.
2. Podpred. JULIA BREZOVAR, 1173 E. 60th St.
Tajnik: PRIMOZ KOGOJ, 6518 Edna Ave.
Blagajnik: JERNEJ KNAUS, 1052 E. 62nd St.
Zapisnikar: JAMES DEBEVEC, 6117 St. Clair Ave.

NADZORNI ODBOR:

1) LOUIS J. PIRC, 6117 St. Clair Ave.
2) JANKO N. ROGELJ, 4207 Schade Ave.
3) IGNAC SMUK, 6220 St. Clair Ave.

POROTNI ODBOR:

1) MIHAEL LAH, 918 Alhambra Rd.
2) Agnes KALAN, 1007 E. 74th St.
3) ALBINA NOVAK, 6030 St. Clair Ave.

FINANČNI ODBOR:

1) FRANK M. JAKŠIČ, 6111 St. Clair Ave.
2) LEOPOLD KUSHLAN, 19511 Nottingham Rd.
3) JOSEPH LEKAN, 3556 E. 80th St.

GLAVNI ZDRAVNIK:

DR. J. M. SELISKAR, 6127 St. Clair Ave.

GLASILO ZVEZE:

AMERISKA DOMOVINA, 6117 St. Clair Ave.

Vae denarne zadeve in stvari, ki se tičejo Upravnega odbora, naj se pošilja na vrh, tajnika.
Vae priložne zadeve, ki jih je rešil društveni porotni odbor, se pošilja na predsednika porotnega odbora Mihael Lah 918 Alhambra Rd.

ZVEZIN DAN!

V nedeljo 15. januarja bo Zvezin dan! Člani in članice Slovenske Dobrodela Zveze bodo ta dan praznovali z veliko slovesnostjo—privreli bodo od vseh strani skupaj v Slov. Nar. Dom na St. Clair ave. Ta dan bo videl slovenski Cleveland nebrojno množico bratov in sester S. D. Zveze, ki bodo kakor ena velika družina obhajali svoj skupen praznik, ki bo zapisan v zgodovini S. D. Zveze s zlatimi črkami.

Program bo kar najzanimivejši! Ze popoldne ob dveh se prične v avditoriju S. N. Doma nastop raznih društev S. D. Z., ki bo kakor sledi:

1. Svobodomiselnice Slovenke: Narodna noša, petje in klavir.
2. Slovan: L. Špehek: harmonika.
3. Sv. Ana: Nastop članice: pomen imena in deklamacija.
4. Kras: Nastop članov v pevskih točkah in narodni prizor.
5. Danica: Prizor: Prestop iz mladinskega v odrasli oddelk.
6. Ribnica: Nastop Ribničank s svojo suho robo in ribniško petje.
7. Clev. Slovenci: Nastop mlad. oddelka z društvenim imenom.
8. Kraljica miru: Ptiček (ženski zbor).
9. Soča: Dijaška (moški zbor).
10. Blejsko jezero: Nastop v pomenu društ. imena.
11. Danica št. 34: Pevski nastop v četverspevu.
12. S. Y. M. Club: Govor preds. društva: J. H. Gornik Jr.
13. Clairwood: Nastop zmagačev žogometne igre sezone 1927.

Ze sam ta program bo privabil nešteto bratov in sester SDZ skupaj, da vidijo kaj znajo člani in članice Slovenske Dobrodela Zveze predstaviti. Videli bomo, da Zveza ni samo organizacija, katerih člani in članice plačujejo pri njej samo ašesment, ne, njih člani in članice se znajo pokazati tudi na kulturnem polju!

Krasno petje, mamljiva godba in drugi nastopi bodo vredni vsakega gledališča. Poleg tega bo pa preskrbljeno tudi za neprisljano zabavo. Ko boste zagledali ribniške krošnjarje s svojo suho robo na odru in umetnika, ki bo delal pišcalke kar gredeč na odru—boste pozabili na svoje križe in težave—udali se boste trenutnemu veselju, stene Nard. doma bodo odmevale prirsčnega smeha.

Po tem programu pa se razvije zabava v obeh dvoranah. V zgornji bo igral izvrsten orkester pod vodstvom Mr. Adolfa Perdana, v spodnji pa neprekosljiv špeklov orkester. Izvrstne kuharice (članice) bodo pripravile toliko telesnih dobrih del, da se jih bojim zapisati, ker bi mi sline ves popir zmočile. In če vam povem, da sta pripravljena dva soda "papa", mi pa verjeli ne boste!!!

In za vse to je vstopnina samo 50c. Vstopnica je veljavna za popoldne in zvečer.

Dragi bratje in sestre! Sežite po vstopnicah, skušajte jih razprodati kar največ med članstvo in druge. Za vzgled naj vam bo mlado društvo Slovenska Bistrica, št. 42 v Girard O., ki je razprodalo poslane jim vstopnice samo onim članom, kateri se veselice radi važnih zadržkov ne morejo vdeležiti. Oni pa, ki se bodo vdeležili, bodo kupili vstopnice pri blagajni. Tako se govori!

Dan 15. januarja je Zvezin dan! Vsi člani in članice — na plan! Zapisnikar.

1926	JANUARY	1928
Sa	Mo	Tu
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30
31		

KOLENDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

JANUAR 1928

1. nedelja — Klub društev S. N. Doma, plesna veselica.
7. sobota — Društvo Narodne Slovenke št. 137 S. N. P. J. — velika maškerada v spodnji dvorani.
7. sobota — Mladinsko društvo Young Men's Club št. 36 SDZ ples v avditoriju.
8. nedelja — Hrvatski Narodni Dom — predstava in plesna veselica.
14. sobota, Skupna društva SSPZ.
15. nedelja, Skupna društva S. D. Z. — velika veselica v obeh dvoranah S. D. Z.
18. sreda, Delniška seja S. N. Doma.
21. sobota, Club Disgusted Millioners, ples v avditoriju.

21. sobota, Društvo Naprej št. 5 SNPJ plesna veselica v spodnji dvorani.
22. nedelja, Dramatično društvo Ivan Cankar predstava.
26. četrtek, Mladinsko društvo Clairwood št. 40 SDZ. plev v avditoriju.
28. sobota, Clever Kids Club ples v avditoriju.
28. sobota, Društvo Vodnikov Venec št. 147 SNPJ plesna veselica v spodnji dvorani
29. nedelja, Dramatično društvo Abrašević predstava in ples.

FEBRUAR

4. sobota, Društvo Lunder Adamič št. 20 SSPZ velika maškerada v obeh dvoranah.
5. nedelja, Dramatično društvo Orel, predstava.
11. sobota, Dramatično društvo Ivan Cankar maškeradna veselica v obeh dvoranah.
12. nedelja, St. Clair Merch. Ass'n banket in ples v obeh dvoranah.
16. četrtek, Mladinsko društvo Clairwood št. 40 SDZ. plesna veselica v spodnji dvorani.
18. pustna sobota — Društvo

Naznanilo.

Opozarjate se vse one članice S. D. Z. da se gotovo vdeležite skupnega sestanka v petek dne 6. januarja ob pol osmi uri zvečer v S. N. Domu na St. Clair Ave. v starem poslopiju, soba št. 6. Pridite vse one, ki ste prevzele delo pri skupni veselici S. D. Z. dne 15. januarja, 1928. Na sestanku bomo razmotrivali o vsem potrebnim. S sestriškim pozdravom. — Mary Bradac.

ZITA IN NJEN SIN OTON.

Poročevalec velikega angleškega lista, ki je obiskal v Doornu na Holandskem bivšega cesarja Viljema, je potoval tudi na Spansko v Lequeito, kjer v krasni vili prebiva bivša avstrijska cesarica Zita.

"V trenutku, ko sem vstopil v park," pripoveduje Anglež, "se je nahajala ondi Zita ter klicala: 'Ti paglavec grdi, ali boš pustil psa in šel hitro sem?' Ko sem položaj spoznal, sem videl, da njen prvi sin Oto ščuva psa na mačko, ki se je grela na solncu.

Oto je star štirinajst let, toda meni se je zdelo, da jih ima komaj deset. Mogoče se mi je zdel mlajši, ker sem ga videl v baržunasti obleki z ovratnikom iz čipk, kajti takega ima mati najraje. Kadar se mora pokazati madžarskim odposlancem, kateri ga smatrajo za svojega bodočega kralja, takrat si nadene uniformo kakega madžarskega polka.

Ko sem se dečku poklonil, me je nekaj trenutkov meril z očmi, nato pa dejal: "Ali imate ponije radi?" Ko sem pritrdil, me je peljal v hlev ter mi pokazal malega konjčka, katerega mu je mati pred par dnevi kupila. Nato mi je razkazal vse svoje zaklade in ljubljence: zajčke, čebele, bicikelj in koncem še motorni čoln, kateri je ležal na malem jezeru koncu parka. Cesarica mi je povedala, da jo je ta čoln stal 500 funtov (2,500 dol.), s katerim ima Oto največ veselja. "Vedno ga jemlje narazen ter zopet sestavlja," je pripomnila cesarica ter gladila kodre svojega ljubljence, kar ga je pa tako vznemljilo, da je dejal: "Nehaj že vendar, mama." Rekel je to v čisti angleščini, nakar mi je mati razložila, da zna Oto francosko, angleško in italijansko.

Vila, v kateri prebiva Zita v progmanstvu, je nekaj centralni biro ogrskih monarhistov. Oto je zastražen kot vsak vladajoči monarh v Evropi, deset detektivov je vedno v vili in okoli nje, spremljajo cesarico in sina, kadar gresta izven vile ter pazijo, kdo prihaja v mesto z namenom, škodovati bodočemu nosilcu Štefanove krone.

- Srca Jezusa velika plesna veselica v obeh dvoranah.
19. pustna nedelja — Dramatično društvo Triglav.
  21. pustni torek — Klub dr. SND., velika maškerada v obeh dvoranah.
  25. sobota — Društvo Jugoslav Camp št. 293 WOW., zabava za članstvo.
  26. nedelja — Dramatično društvo Ivan Cankar predstava

MARC

3. sobota — Društvo Clev. Slovenci št. 14 SDZ. plesna veselica.
4. nedelja — Workingsmen Sick and Death Ben. Ass'n, obe dvorani.
10. sobota — Clevelandska federacija SNPJ., plesna veselica.
11. nedelja — Pevski zbor Zarja, koncert.
17. sobota — Društvo Narodne Slovenke št. 137 S. N. P. J., veselica in banket v počastitev Pepcam in Jožetom.
18. nedelja — Dramatično društvo Orel predstava.
25. nedelja — Dramatično društvo Ivan Cankar predstava.

"Vabim vas na čajanko," je dejala Zita, "čajanki sem se privadila, ko sem bila na Angleškem." V salonu, v katerem so servirali čaj, je bilo polno fotografij z lastnoročnimi podpismi. Zbiralci bi za te slike plačali visoke svote. Na steni je visela velika podoba Franca Jožefa in poleg te angleškega kralja Edvarda. "To je pred mnogimi leti kralj Edvard podaril mojemu stricu. Toda, mogoče vas bo zanimala ta-le slika," je razkazovala Zita. Kazala je pri tem na veliko fotografijo s teraso pred cesarsko palačo na Dunaju. V sredini slike je Franc Jožef, na desni Edvard, na levi Viljem II., za njimi princ Valeški (sedanji angleški kralj) in več drugih vladarjev. Slika nosi nič manj kot sedem lastnoročnih kraljevih podpisov. Mislil sem pri tem, koliko tisoč funtov bi ta slika vrgla v Londonu ali Newyorku.

"Mama, ali smem tale kos?", je vprašal Oto ter kazal na velik kos potice, obložen s smetano. "Le vzemi, a boš bolan," je smeje odvrnila mati. Brez dvoma bo Zita pokvarila svojega ljubljence. Vstopil je služabnik ter prinesel posetnico, cesarica je vstala, se oprostila ter odšla. Ostal sem sam z nadvojvodom. "Ako pridete jutri, bo

Naznanilo otvoritve!
Naznanjamo, da bomo v četrtek odprli cvetličarno v Slovenskem Narodnem Domu na 6419 St. Clair Ave. in se vsem rojakom in rojakinjam toplo priporočamo za obila naročila.
SLAPNIK BROS.
Prva slovenska cvetličarna.
6419 St. Clair Ave.
Išče se
ženska za splošna hišna opravila in da bi varovala otroke. 1187 E. 60th St. (3)

Pozor, Slovenci!
Naproday je v Dolnji Straži pri Novem mestu malo kmetsko posestvo. Lepa domačija, njive, travniki, gozd, stelnik in tudi nekaj vinograda. Cena je približno \$2,000. Pojasilja se dobe pri Mary Kraje, 1205 E. 60th St., Cleveland, Ohio, ali pa naravnost pri Josip Jakše, Dolnja Straža, st. 7. pri Novem mestu. (2)

Dve sobi
se daste v najem dvema fantoma ali dekletom. Prost vhod in kopališče ter gorkota. 1127 Norwood Rd. (2)

Jako poceni
se da v najem hiša, ima 6 sob, klet, garaža. Hiša se nahaja na 13235 Puritas Springs Rd. Za podrobnosti vprašajte v uradu tega lista. (3)

Crysler 70
Naproday je Chrysler avtomobil, v jako dobrem stanju, se proda poceni. Vzrok prodaje je bolezen in odhod v domovino. Vprašajte na 1881 E. 73rd St., blizu Euclid ave. (3)

va preizkusila moj motorni čoln," je dejal živahni dečko, a takoj nato: "Ali bode te povedali mami, ako vzamem šeta-le kos?" Ko sem odkimal, ga je hitro pograbil ter hitel mašiti v usta, da bi ga prej pojedel, predno se mama vrne.

Cesarica se je vrnila z nekim visokim človekom, ki je imel v gumbnici neko odlikovanje, nakar sem se poslovil od prijazne cesarice ter ljubljivega otroka Otona.

VOJAKI GREDO NAD LAČNE VOLKOVE.

Varšava, Poljska, 31. dec. Radi hude zime in pomanjkanja živeža, so se volkovi začeli zbirati v vzhodni Poljski po vaseh in manjših mestih. Vojaštvo je dobilo povelje, da iztrebi volkove, ki so prebivalstvu povzročili že mnogo škode.

Pozor!
Sedaj je čas! In sicer za vse, ki hočejo pristopiti v dobro, nestransko ter finančno trdo stoječe trdo stoječe društvo Dosluzencev. Društvo je sklenilo, da daje prosto vstopnino vsem novim članom, ki se vpišejo do 1. maja, 1928. Ta dan se kampanja zaključuje. Sprejemajo se člani v starosti 18 do 45 let. Vpišete se lahko pri vsakem članu društva ali pa pri tajniku Fr. Kuhar, 5811 Bonna ave. Društvo vam nudi ugodnosti kot skoro nobeno drugo. Za \$1.00 mesečine daje \$8.00 tedenske bolniške podpore, v slučaju smrti pa priredi vsakemu članu časten pogreb z godbo in vdeležbo celotnega članstva. Rojaki, ne zamudite te lepe prilike!

Stanovanje
se da v najem, 4 sobe, spodaj, cena \$20. John Gornik, 6217 St. Clair Ave. (x)

Soba
se da v najem. Ima gorkoto in kopališče. 1235 Addison Rd. (2)

Soba
se odda za enega fanta ali dva. 5605 Bonna ave. (2)

V najem
se dajo štiri sobe, klet in garaža. 1045 E. 62nd St. (1)

V najem
se dajo štiri lepe sobe, spodaj, elektrika. \$20 rent. 977 E. 67th St. Lastnik stanuje na 547 E. 108th St. (2)

Se priporočam
za tuniranje glasovirjev kakor tudi za različna popravila.
Addison Music Studio
1146 Addison Rd. (2)

Hiše naprodaj
V slučaju, kadar kupujete ali prodajate hišo, loto, farmo ali trgovino, ali če hočete isto zamenjati, se vseh služajih obrnite za pošteno in zanesljivo postrežbo s popolno zaupnostjo do nas. Frank Prevec, John W. Spahr in Louis Merhar, 13712 Waterloo Rd. Kenmore 1261. (Wed. x)

Naznanilo.
Spodaj podpisani naznanjam cenjenemu občinstvu v Euclid Village, Ohio, in okolici, da sprejemam na svojem domu na 22010 Ivan ave. vsakovrstne čevlje v popravilo. Dolgo vrsto let se nahajam že v tej obrti, in moji odjemalci so bili vedno zadovoljni z mojim delom. Tako hočem tudi rojake v tej okolici zadovoljiti zlasti, kar se tiče novih odjemalcev, kakor tudi vse stare odjemalce v Clevelandu. Postrežba točna, delo lično, cene zmerne. Se priporoča
John Gabrenja
delavnica 1026 E. 63rd St. Hišna številka zgoraj. (Once mo.)

Stanovanje
se odda, 4 ali 5 sob, kopališče zraven. 1106 E. 64th St. (1)

DEBELI PREŠIČI
Naravnost iz dežele

Vseh velikosti, živi ali osnruženi, pregledani od mesta in pripeljani kamorkoli. Nizke cene. Pridite in si izberite vaše prešiče.
H. F. HEINZ
WILLOUGHBY, OHIO
Tel. Wickliffe 110-J-2

Priporočilo!
Nad dvajset let sem že redno in pošteno posloval z rojaki v Clevelandu glede pošiljanja denarja v staro domovino ali pri prodaji parobrodskih kart za vse linije. Uljudno se priporočam rojakom še z naprej, ker so lahko prepričani, da bodo pri meni vsak čas najbolj pošteno in točno postreženi, kar se tiče pošiljanja denarja v staro domovino ali prodaje parobrodskih listkov. Se priporočam.

Anton Bobek
6104 St. Clair Ave.
Cleveland, O.

Za orodje
steklo, barvo, avtomobilske potrebščine, tires in tubes, fin gazolin in olje, za vse to se gotovo vselej oglasite pri
Zavasky
6011-13 St. Clair Ave.
kjer boste vselej pošteno postreženi po jako nizkih cenah. (X)

Priletna ženska
išče delo, da bi varovala otroke ali opravljala hišna dela. Po 5. uri zvečer. 16308 Grovewood ave. (2)

Barbara Mazovič
S žalostnim srcem naznanjam vest vsem znancem in prijateljem širom Amerike, da je nenita smrt preragala nit življenja moji predragi soprog!

Barbara Mazovič
ki je po kratki bolezni mirno zaspala, v starosti 46 let, in sicer dne 2. dec., 10 minut čez šesto uro jutraj.

Rojena je bila v starem kraju, župnija Nevjle pri Kamniku na Gorenjskem. V Ameriki je živela 23 let. Tukaj zapuša zaljubljenega soproga Andreja, v starem kraju enega brata, tukaj pa pet sester: Mary, Jenny, Rosie, Angela in Agnes.

Dolžnost me veže, da se na tem mestu lepo zahvalim Miss Jenny Owen za krasni venec ter družini Klemenčič in družini Selešnik za krasne cvetlice. Lepa hvala tudi Mrs. Panchur, ki mi je darovala za sv. maše. Lepa hvala tudi Mrs. Mary Poushe, ki mi je toliko pomagala za časa bolezni moje drage soproge. Srčna hvala tudi pogrebniku Mr. Grdina za tako uljudno in dobro postrežbo. Lepa hvala vsem onim, ki so nosili krsto: Mr. J. Knaus, Mr. Ogrin, Mr. Komlin in še drugim, katerih imena mi niso znana. Bog plačaj vsem tistim, ki so pokojno priliš pokropit, ko je ležala na mrtvaškem odru. Posebno lepa hvala še vsem tistim, ki so jo spremljali na pokopališče. Lepa hvala tudi č. g. Rev. M. Jager za cerkvene obrede. Bog plačaj vsem skupaj. Ti pa draga mi soproga, ostanem nam v trajnem spominu! Bog naj Ti podeli večni mir in večna luč naj Ti sveti! Lahno naj Te krije ameriška zemlja!

Zaluzojci soprog:
ANDREW MAZOVIC.

LETNA DELNIŠKA SEJA S. N. DOMA
6401—6421 St. Clair ave., Cleveland, Ohio,

se vrši v SREDO dne 18. januarja, 1928 v Avditoriju S. N. Doma. Vse delničarje se tem potom vabi, da se gotovo vdeležite te letne seje. Pričetek seje ob 7.30 zvečer. Ker so letne seje jako važne za razvoj in napredek vsake organizacije, pričakujemo veliko vdeležbo, tako da bodo enkrat delničarji popolnoma napolnili Avditorij. Toraj vsi na sejo.

Ludvik Medveshek, tajnik-poslovodja.

Frank Zakrajšek
Slovenski Pogrebnik
1105 Norwood Road
Randolph 4983

Čuvajte svoje zdravje.
Za ljudi, ki mislijo, se bodo zanimali za sledeče:
Tekom zadnjih 28 let sem pomagal ljudem po najnovejših in modernih metodah k zdravju.

\$10 X-Ray preiskava za \$1.00

Moj urad je opremljen z najnovejšimi X. žarki aparati, pri meni dobite zdravljenje z elektriko, Quartz Ultra Violet Ray, kemični in mikroskopični laboratorij, ki mi pomagata, da lahko doženem pravilno klinično preiskavo ali pa pravilni vzrok vaše bolezni. Mi ne ugibamo.

Doctor Bailey, "specialist"
1104 Prospect Ave., Cleveland, O. Drugo nadstropje.
Uradne ure: od 9.30 zj. do 7.30 zv. Ob nedeljah od 10. zj. do 1. pop.

Izrežite to in priložite za bodočnost!

UPORNIKI

POVEST

Spisal
IVAN LAH

(Nadaljevanje)

"To je maščevanje," rekel je, "gorje nam." Drugi kmetje, ki so bili zaprti za različne pregreške, so bili veseli in hvalili upornike, da so jih oprostili.

Kričaje in prepevaje je prišla truma v vas. Vsa vas jih je čakala. Vsak je hitel gledat, če so se vsi živi vrnili. "Vsi živi, vsi," vpili so uporniki.

Reščak je ob Markovi strani prišel do svoje hiše. Naproti mu je priletela hči in se vrgla očetu okoli vratu in zajokala. Ljudje so mu hiteli bliže in mu dajali roko.

Marko jo je gledal in pred njegovimi očmi je stala tista večerna slika, ko mu je podala šop cvetic in jokaje prosila: Reši ga ti! Prijel je za polhovko, da bi se prepričal, če je prinesel cvetice še nazaj. Bile so še na polhovki, a vse ne.

Stopil je z Reščakom v sobo. Reščak se je ozrl.

"Kje je?" je vprašal s strašnim glasom. Hči se ga oklenila in ihtela: "Mati so umrli."

Mož se je naslonil na mizo in se zamislil. Marko je stal in gledal. Takoj je videl, kaj da je. Grozno je bilo pogledati očeta in hčer. Zunaj pa je vpil narod in se veselil.

"Hej, zebe nas," kričali so, "pelji nas dalje. Mi gremo naprej."

Reščak se je utolažil. Odrezal si je kruha in ponudil Marku. Tudi Marko je odrezal, da ni prekršil gostoljubja, a jesti se mu ni ljubilo; gledal je na Reščakovo in čutil nesrečo z njo.

"Ni dosti časa," rekel je Reščak. "Lepo je, kar si storil, a vse delo je lahko v nič, če ne hitimo dalje, še danes moramo naprej."

"Oče, kaj pa jaz?" zajokala je hči.

"Potrpi, kmalu pridem nazaj." Reščak je šel po orožje v čumnatu, umil se je in se pripravil za pot, ker je bil še slab.

"Počakajte," zavpil je Marko skozi okno upornikom, ki so nestrpno čakali in se napajali s slivovko in hruškovcem. "Pripravite se, kmalu pojdemo!"

Potem pa je prisedel k dekletu in jo začel tolažiti: "Nič ne jokaj, saj bo kmalu boljše," rekel je.

"Bo, bo. Mati so umrli, očeta pa doma ni bilo, še pri pogrebu ne," rekla je ona.

"Kaj hočemo," je rekel Marko, "taki časi so. Vidiš, saj smo ga rešili."

"Saj vem, da se moram tebi zahvaliti, pa jaz..." rekla je in se spustila v nov jok. Marko jo je prijel za roko in rekel: "Samo ne jokaj; saj bo kmalu končano." Ona ga je hvaležno pogledala.

V sobo je stopil Reščak, oborožen in resen. "Pojdimo," je rekel, potem pa resno pogledal Marka. "Fant, kar si začel, nadaljuj," rekel je, "ti ne poznaš železne roke. Če ne zmagaš, potem..."

"Potem bo smrt," rekel je Marko hladno, kot da ne misli nič na to. "Naprej gremo, ker moramo. Drugi čakajo še v ječah."

"Vidiš, Ivančica," rekel je Reščak hčerki, "ne smem biti tu, kdo ve, kaj pride. Skrival se bom na Sapu in pozneje

prideš tudi ti tja. Če bo kdo vprašal, reci, da ne veš, kje sem." Dekle je jokalo...

"Z Bogom, dekle," rekel je Marko in zelo težko stopil čez prag.

Zunaj je čakala četa upornikov in ju pozdravila s krikom in vpitjem. Četa se je začela korakoma pomikati. Marko in Reščak sta sedla na konje. Navdušeni uporniki so zapeli svojo koračnico:

Prid' po desetino...

Čudno, je v noč odmevala pesem spremljana z udarci težkih koračkov.

XXVIII.

Vitko je jahal počasi po cesti in premišljal, kaj naj stori. Izvedel je samo nekoliko, kar je želel, a nič gotovega. In kje naj izve, kje naj izprašuje. Gradovi se malo brigajo za take stvari, in kaj tudi, če vedo, pripovedujejo tako, da ga boli srce. Mati je bila mati, čeprav je bila kmečka. Bil je otožen in jezen na ves svet.

Kaj sem pravzaprav vpraševal se je, ko mu je zopet in zopet zašumelo po ušesih, kako zaničljivo je izrekel grajščak: saj ste vi tudi kmet... Kmet, kmet... Tako bi ga imeli povsod za kmeta, čeprav dokaže, da je Čušperk njegov, ker ga mora dobiti po Čušperčanu. In če dobi grad, če je vse njegovo in bi moral gledati prezirljive obraze milostne gospode! Zasmejal se je sam sebi. V njem se je oglasil glas, ki ga je klical kmetu na pomoč. In zopet se je zasmejal. "Ha, ha, da me za zahvalo napadajo in mečejo iz hiš. To neumno ljudstvo..." In vendar si je nehotno ponovil vse one sanje, ki jih je sanjal komaj pred pol letom, kako prevzame pristavo in si tam ustanovi tiho, mirno, srečno življenje. Že je vse kazalo, da bo resnica, a vse se je izpremenilo. In zopet se je zdel sam sebi, da je drug človek in lahko več kot drugi, in več kot ošabni čušperski oskrbnik, ki bi ga tako lahko potem ponižal in uničil. "Kaj pristava," govoril si je, "hm, zakaj pa grad ne, ki po vseh pravicah pripada meni. Premalo si zvit, Čušperčan, čeprav si zvit kot oinov rog. Hotel mi je zavzeti oči s pristavo, da bi videl gradu. Ha, čeprav je bila kmetica, njen sin bo pa grajščak, da se vam poplača nekdanji greh..."

In jezdit je dalje in premišljal, kaj bi storil, kam bi se obrnil. Nazadnje ga je zmotila nova misel:

"Bog ve, kje je njen grob?" Prišlo mu je to vprašanje samo od sebe, in pretreslo ga je. Zaželel je biti na materinem grobu. Cela vrsta vprašanj se mu je vrivala, in na nobeno ni vedel odgovora.

V obližju je zašumela Sava in ob cesti se je zasvetila luč. Bila je krčma.

"Hm, ljudstvo vse ve; lahko izvem," pomislil je in pogledal skozi okno v krčmo. Nekaj mož je sedelo pri eni mizi in se napajalo z vinom, pri drugi pa sta sedela dva stara možica s pipami v ustih v resnem pogovoru.

Vitko je ustavil konja in zavihal ovrtnik ob glavi, da bi vstopil. Nikogar ni bilo iz hiše. Čez nekaj časa se prikaže krčmar in zagleda

gosta: "Kar privežite konja," rekel je, "saj je tam kak kavelj." Stopil je h konju, potapljal ga po vratu in ga privezal, potem pa godrnjal: "Lepo žival ima gospod, jo bo treba odeti." Sel je v vežo in prinesel star raztrgan koc, ter ogrnil konja, potem pa odšel v hišo.

Vitko je vstopil v zakajeno nizko sobo in vsi gostje so se radovedno ozrli nanj. Prisedel je mizi, ki sta pri nji sedela dva stara možica, in krčmar mu je prinesel polič vina češ, gospod irak ne pije manj kot polič, če pa ne izpije, pa plača vseeno in dobiček je dvojen.

Možica sta prenehala svoj pogovor, zato pri najboljši volji ne moremo povedati, kaj sta se menila. Samo to bi lahko rekli, da gotovo ne kaj posebno imenitnega, kajti po daljšem molku je rekel eden njiju, kot da hoče zaključiti pogovor:

"Da, da, taki so časi."

In zopet sta molčala, ker sta videla poleg sebe gospoškega človeka, pa ni, da bi govoril, kadar taki poslušajo. Možica sta si odkašljevala, pogledovala na uro, ki je visela za vratni in eden je menil, da bo treba iti.

"Kam pojdeš?" rekel je drugi in dal prinesiti še eno mero.

Ko je videl možic pred seboj novo mero, pa se je ohrabil in si mislil: e, zdaj si v gostilni kot jaz, človek si, čeprav si malo bolj oblečen in ne nosiš prtenih hlač, pa mlajši si tudi, in obrnil se je k Vitku. "Kam pa oni, naj ne zamerijo," vprašal je prijazno.

"Domov," odgovoril je Vitko.

"Daleč?" vprašal je potem.

"Na Dolenjsko."

"Na Ljubljano?"

"Mhm..."

"Od daleč so prišli, pot je zdaj utrudljiva," menil je starec, ne da bi pogledal Vitka in je prižgal svojo pipo.

"Ne od daleč. Imel sem opravke na Posavju."

"Aha," rekel je zopet starec, "to je pa druga stvar. Mraz je zunaj."

"Mraz, mraz," pritrdil je Vitko.

"Mhm, na Posavju ga imamo dolgo. P akje ste bili, po trgovini?" Videlo se je, da je možicelj zvedav človek, torej najbrže tudi mnogo ve, tako je mislil Vitko. Taka je navada našeg človeka, da je takoj domač in prijatelj vsakemu, ki mu da prijazno besedo.

"Ne po trgovini," odgovoril je Vitko. "Poizvedoval sem nekaj, pa nisem nič izvedel."

"Aaa?" začudila sta se možica in tisti, ki se je prvi spustil z Vitkom v pogovor, je obrnil takoj stol tako, da je gledal proti Vitku, ki mu je obenem natočil svojega vina v kozarec.

"Zahvalim, gospod, zahvalim," govoril je in si mislil: ni napačen človek ta-le škric. Kaj je neki pravzaprav? In premeril je s svojim zvedenim očesom celo Vitkovo postavo, pa vendar ni mogel uganiti, kaj je.

"Je tako, je," rekel je drugi, "izveduješ in izveduješ, pa nič ne izveš. Jaz sem onkrat izvedoval zaradi tiste moje hruške, ki je na koncu hiše. Vidite, to je pa tako. Jaz sem vzel eno sesrto, moj sosed pa eno, tako da sva imela vsak eno sestro, saj razumite, to se pravi: moja stara in pa njegova sta sestri. Predlansko zimo je umrla mati, menda je bilo ravno okoli božiča, ne, po božiču je bilo, kaj bi pravil. Hruška naj bo tvoja, Janez, je rekla dobra žena, pa je umrla. Njega pa zraven ni bilo in ravno danes sva se zopet zaradi

hruške, zdaj pa od jeze pijem. Ampak, hruška je moja, pa je, kot so bili mati naredili pred smrtjo, zapisali pa nisemo, ker so mislili, da tako velja. Zdaj se pa prepira, pa mu dopovej, če mu moreš..."

Vitko je poslušal to pripovedovanje, ki ni nič drugega povedalo, kakor, da se je možič danes zopet skregal s svojim sosedom zaradi hruške in da zato zdaj pije na jezo. Vitku se je hotelo na smeh.

"Kaj boš zmeraj gonil tisto hruško," rekel je drugi.

"I, zakaj bi ne. Vsaj gospod tukaj sliši in toliko je gotovo študirani, da bo vedel, da imam jaz prav."

"Seveda, seveda," pritrdil je Vitko.

"No, ali vidiš," rekel je oni zadovoljen in brž pristavil: "Na vaše zdravje, gospod, ki vidim, da ste pameten in pravičen človek, kot ni vsak."

"Kaj pa so izpraševali?" začel je drugi, ki si ni upal ugovarjati. "Gotovo so gospodu rokovnjači ukradli kake konje, pa poizveduje. Vidite, meni so bili odnesli pujska. Rejeno in dobro prase je bilo, kaj bi rekel, poldrugi cent bi bilo imelo o svetem Mihaelu, zakaj moja stara zna rediti, da je kaj. Vse bi jim znesla. Pa so ga bili šmentje rokovnjaški unesli in nikoli več ga nisem videl. Stara pa v jok. Kaj boš jokala, sem dejal, kar rokovnjač odnese, ti vrag ne vrne in smrt ne najde... Tako je, vidite, pa sem bil obenj, p atudi vi jih ne dobite nazaj, če so jih odgnali. Spravi ti na Laško v enem dnevu, pa išči po Posavju, ali koder hočeš."

"Kaj boš zmeraj na dan vlačil tisto prase," je rekel drugi starec in pil.

"Lej ga, jaz gospodu povem, da bo vedel, da zastonj poizveduje. Kaj bi se mučil, pa denar tratil: šlo je in ni."

Vitko se jima je nehoti zasmejal.

Tak je naš človek. Globoko v srcu nosi, kar ga boli in zvesto zaupa prijatelju in se potolaži s pregovori. Ne more, da bi ti v petih minutah ne bi odkril, kaj mu leži na srcu...

"Jaz sem pa poizvedoval o dedu Mateju," je rekel Vitko in bistro pogledal, kak obraz bosta naredila možica pri tem imenu.

Oba sta se obrnila proti njemu in začudeno izpraševala: "Kaj, kaj, o dedu Mateju?..." Eden se je celo hitro prekrižal, drugi pa se je ozrl okoli sebe, kakor bi hotel vedeti, ali ne stoji ded Matej za njegovo ramo...

"I, kaj se čudita?" vprašal je Vitko.

je Vitko.

"E, ni da bi govoril," rekel je oni, ta pa se je nagnil in zašepetal Vitku polglasno na uho: "Rokovnjač je bil."

Vitko se je stresnil in resno pogledal možica, ki se je pa zopet bal Vitka.

"Kaj?" vprašal je Vitko začuden.

"I, no, saj smo ga poznali; vidite, zlata duša, pa taka smrt, Bog nas varuj... Jaz nočem, da bi potem rekel ded Matej; tako pa tako, in bi hodil po noči okoli moje hiše, saj veste da tega ne maram; moja stara bi umrla strahu. No, o ranih tako ni, da bi slabo govorili, saj se ve, kako je. Ampak vam povem, kot je resnica, saj ste pameten človek."

"Vidite, gre se zato. Oglasil se je neki človek, ki je v sorodstvu z dedom Matejem, menda sin njegove hčere, pa bi rad imel neko dedščino in to bi moral izvedeti."

"Aaa?" čudila sta se možica in si oddahnila.

"Aha," pomišnil je prvi Vitku, ki mu je natočil zopet svojega vina in ostanek izlil še drugemu. "To pa mi vse vemo." In pljunil je na tla, približal se Vitku tako, da ga je lahko razumel, tudi če je bolj tiho govoril.

"Vidite," začel je, "to ni, da bi človek govoril tja v dan, kot bi se mu ljubilo. Vsak človek ima svoje napake, kaj bi sodili in opravljali, ampak to je bilo pa tako — saj ni tega, kaj bi dejal, trideset let je..."

"Več bo," pripomnil je drugi, ki je tudi poslušal in se stegoval čez mizo.

"Kaj bo več? Gobarjev stari je umrl od strahu, ker se mu je prikazal ded Matej, — bila sta si dobra prijatelja, šepnil je Vitku na uho — in Gobarja smo pokopali ravno

tisto leto, ko so bili naši prijatelji z Laškega, ko jih je Napoleon pripodil. Zdaj pa lahko veste, kdaj je bilo."

"Vem, vem," pripomnil je Vitko, da bi slišal povest naprej.

"I, saj sem vedel, kaj se vrtičes vmes," jezil se je starec nad svojega tovariša; "tako bo, da, okoli trideset let. Koliko ste vi stari?"

"Devetindvajset," odgovoril je Vitko začuden nad takim vprašanjem.

"No, saj se mi je zdelo. Ravno nekako toliko bo. Vidite, so bili pa gori na gradu nekaka gospoda, kot imajo svoje stare navade, saj zdaj

se jim nekaj upirajo, pa so — saj veste, ko je človek pijan, pa ženska... Reščakova je bila tudi tam... Kaj niste vprašali pri Reščaku?..."

"Ne; kje je to?"

"Vidite, tam pa najbolj to vedo. Ded Matej je bil pri Reščaku doma in ona je bila Reščakova, se reče, hči deda Mateja. Ampak pri Reščaku bi pa spet malo izvedeli, vidite, on je med uporniki, pa so ga zaprli; ona je umrla od žalosti in samo hči je doma — ona pa menda ne ve, kako je vsa stvar.

(Dalje prihodnjič.)

Naznanilo in Vabilo!

Prav uljudno naznanjamo slovenskemu občinstvu v Clevelandu in okolici, da priredi naše

DRUŠTVO "NAPREDNE SLOVENKE"

št. 137 S. N. P. J.

V SOBOTO, 7. JANUARJA

VELIKO

Maškeradno Veselico

V SPODNJI DVORANI SLOV. NAR. DOMA

Ker je to prva maškeradna veselica v letošnjem letu in v tem predpustnem času, vabimo tem potom vse občinstvo, da se gotovo udeleži. Za maske so pripravljena krasna darila, katera si lahko ogledate v izloženem oknu Mrs. Kushlan v S. N. Domu. Darila dobijo sledeče maske: Najlepša, najbolj pomembna, najbolj grdi in najbolj komični. In še druga darila so na razpolago. Vabimo torej vse cenjeno občinstvo k obilni udeležbi, kajti za vse bo dobro preskrbljeno. Špeklov kvartet bo skrbel za plešateljne, za lučne bo skrbel Mrs. Hacc, za žejne pa Mr. Potočnik in Mr. Eršte, torej vidite, da bo za vse dobro preskrbljeno.

K obilnemu posetu se priporoča

DRUŠTVENI ODBOR.

V lastnem posloplju

Imetje \$1,700.000

NA VLOGE

vložene na naši hranilnici pred 15. januarjem plačamo obresti od

1. januarja

po

5%

Če še niste naš vlagatelj, si povšajte obrestno mero od 4% na 5%.

\$1,000 po 4% na leto obresti znese \$40.00

\$1,000 po 5% na leto obresti znese \$50.00

\$10.00 dobička za vas od vsakega tisoča

Obresti tečejo od dneva vloge. Denar dvignete lahko vsak čas.

Srečno novo leto 1928!

The International Savings & Loan Co.

SLOVENSKA HRANILNICA

6235 St. Clair Ave. — St. Clair & E. 63rd St.

Vloge sprejemamo tudi po pošti iz vseh krajev Amerike. Pišite za pojasnila.

MNOGO LET

v naselbini in vedno priljubljen pri vseh slovenskih društvih in posameznikih za izdelovanje najboljših fotografij.

Se priporočam za izdelavo finih slik po nizkih cenah.

J. S. JABLONSKI
6122 St. Clair Ave.